

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iuliu-Septembrie al anului 1888, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Iunie 1888, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espeditiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 4 Iuliu.

Întâlnirea împăratului Germaniei cu țarul muscălesc a pus pe gânduri pe stăpânitorii nostri, și ori cum se încearcă a masca durerea lor pentru această întvedere, ei totuși nu o pot suprima de tot. Este altmintrea un lucru foarte natural, ca frații maghiari să nu privească cu încredere la această întâlnire, care va avea consecințele sale și căreia nu i se poate detrage însemnătatea politică prin fraze și și mai puțin se poate privi de un curat act de curtoasie.

De când cu publicarea tractatului de alianță, încheiat între monarhia noastră și Germania, în Ungaria s'au ivit nisce simptome cu mult mai bolnăvicioase, ca și de cari pătimise Ungaria mai înainte, și pe cari le putem reasuma: în pășirea mai agresivă față de naționalități.

Norocul, că socoteala a fost făcută fără birtaș.

Împăratul Germaniei ține mult la alianța încheiată de moșul seu, dar ține tot așa de mult și la pretenția cu țarul muscălesc, de care-l mai leagă și legături de rudenie. Germania nu are interese în Bulgaria, care după vorba cancelariului îi este Hecuba, și pentru care nu-i place să jertfească nici

barem oasele unui grenadier. Stărilor abnormale din Bulgaria însă trebuie pus capăt, și aceasta va fi de sigur unul din obiectele principale, ce preocupă pe capetele încoronate, ce se întâlnesc pentru prima dată. Ungaria voia cu ori ce preț să micșoreze influința Rusiei în peninsula balcanică, și până la un timp și până la un punct oare-care la aparință i-a și succedat. Îmbătă de nisce succese momentane și, fără șanse de o durată oare-care a ridicat chiar și mânușa față de Rusia în presă. Accentuăm anume, că în presă, căci când era vorbă de concentrările trupelor muscălesc la granița Galiției, o panică cuprinsese aproape pe întreaga presa noastră, și valorile austro-ungare începeau a scădea la bursă în mod bătătoriu la ochi. Dacă însă Europa ar voi să facă dreptate popoarelor din peninsula balcanică, ea o ar putea fără ca să le sacrifice pe acele și să le pună sub curatela altor state vecine, cari și dacă le conced independința politică, apoi în schimb cer aservirea lor economică. Popoarele balcanice o știu aceasta foarte bine, și de aceea se și tem de protectoratele vecine, și cu o țarie proprie popoarelor tinere și virgine luptă pentru independința politică tot așa de mult ca și pentru independința economică. Bătrânul Szécseny, mereu striga ungușilor „la mare“ și acest signal este un program în direcțiune economică.

Stabilite odată granițele Bulgariei, Sârbiei și României, și asigurate aceste de independința lor politică, de sigur că vor rezista încercărilor de subjugare pe teren economic și tocmai Ungaria, care prin comuniunea vamală cu Austria este nădușită în desvoltarea sa economică — industrială, va îndura cele mai multe desastre, neputând afla în Orient o piață sigură pentru produsele sale industriale. Dar mai mult. Ne mai fiind opiniunea publică din Europa agitată și angajată întru deslegarea cestiunei orientale, lesne va putea să privească la svêrcolirile naționalităților din Ungaria, cari luptă atât pentru limba lor cât și pentru respectarea drepturilor lor cetățenesci, și Ungariei nu-i vine la socoteală ca de lucruri de acestea să se mai ia act în afară.

Strigătele românilor i-a lăsat până acum reci și indiferenți, cererile lor parte au fost nesocotite și dacă din când în când maghiarii au cochetat cu sasi din Ardeal, cari în urma urmelor nu sunt de cât o mână de oameni, nu o au făcut din temere de ei, fără din îngrijirea ca să nu alarmeze presa din Germania, care ca aliată a Austro-Ungariei nu poate fi indiferentă față de soartea sasilor din Ardeal.

Românii ași din nenorocire nu pot aduce perplesități nici guvernului, nici societăți maghiare, pentru-că ași sunt lipsiți de conexiuni cu state puternice.

Cine stă însă bun, că ei nu vor avea mâne, poi-mâne, mână bună cu vre-un stat, care are interese ca la noi să fie nemulțămiri în țeară, și atunci cine poate prevedea, că oare românii ca cei mai dinastici dintre toate popoarele din Austro-Ungaria nu vor pretinde ca coroana să le facă și lor pe voie și să nu-i mai lase să fie tractați ca nisce fii mașteri în țeara, pe care și ei o au apêrat și scâldat cu sângele lor alături cu maghiarii și mai că am putea risca să susținem, că în timpuri de grea urgie ei au fost unicul stêlp puternic al tronului Habsburgilor, când Kossuth, și cu ai sei rupseră toate legăturile de drept istoric între poporul maghiar și coroană. Eată deci un punct, din care conchidem noi, că îi supără pe frații maghiari pretenția și întâlnirea împăratului Germaniei cu țarul muscălesc, și dacă acesta e motivul supărării lor, atunci noi nu avem decât să ne bucurăm, pentru-că credem, că din aceasta întâlnire va rezulta pacea europeană, și ne vom putea căuta de a le noastre trebi, ne vom cultiva scoalele cu aceea grijă, ce o datorim acestei instituțiuni divine, ca apoi având masele poporului adevărata cultură, să devină accesibili pentru exercicierea drepturilor, cari mai curând ori mai târziu tot trebui să ni se acoarde, dacă nu din iubire către noi, dar de dragul păcii și de ochii Europei, cari nu vor fi așintiți numai în Bulgaria, ci se vor îndrepta din când în când și spre noi.

Starea încordată între Rusia și statele centrale venia de minune bine cu deosebire ungușilor, și și puteau continua negenați opera maghiarisării și a asupririi naționalităților, pe când în stare normală toate acestea nu se pot face, fără ca glasul cel nășudit al naționalităților să rămână neaușit în cercuri cât de întinse și în depărtări cât de mari.

Sosit e timpul ca maghiari să vadă nemulțumirea noastră, încă nu scim, tot ce scim e, că se fac a nu ne băga în seamă, închid ochii și urechile la cererile noastre juste și de sigur moderate; și acum o pot face, le dă chiar mâna să o facă, fără ca să secere din munca lor aceasta altceva decât veninul nemulțămirei și germenul discordiei între două popoare cu chemarea de a trăi și a muri la olaltă, pentru-că ambele sunt bine încinse de veriga cea de fer a panslavismului și a pangermanismului și o strinsură mai intensivă le poate pe amândouă nimici cu punerea în cătuși pe multă vreme ori pentru vecie.

FOIȚA.

Academia română.

Însciintare.*)

După decisiunile, luate de Academia română în sesiunile de până la anul 1888, concursurile propuse de Academie sunt cele următoare:

I. „Marele premiu Năsturel-Herescu“ din seria B, în sumă de 12,000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1889, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1885 până la 31 Decembrie 1888.

II. „Premiul statului Eliade-Rădulescu“, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1889 unei cărți scrise în limba română, cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1887 până la 31 Decembrie 1888.

NB. Concurenții la aceste premii vor binevoi a trimite la cancelaria Academiei române, în Bucuresci, operele lor, cari vor fi în condițiunile de timp aci însemnate, în câte 12 esemplare, până la 31 Decembrie, 1888.

* Din cauza prea marelui imbuldeli de materii mai prezente în timpul din urmă, numai acum suntem în pozițiune a publica aceasta „Însciintare“.

III. „Premiul Năsturel-Herescu“ din seria B, de 4000 lei, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1890, unei cărți scrise în limba română cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie, 1889.

NB. În privința premiilor „Năsturel-Herescu“ se pune în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din codicilul repositului întru fericire C. Năsturel-Herescu:

B. Premii pentru opere publicate.

„În tot anul societatea academică română va avea a „premiu, diu veniturile fondului „Năsturel“, o carte tipărită „originală, în limba română, care se va socoti de cătră societate ca cea mai bună publicațiune apărută în cursul „anului.

„Însă aceste premii vor fi de două specii:

„1. În trei ani consecutivi, d'a rândul, se va decerne „câte un premiu de patru mii lei, Nr. 4000 l. n. m. i. n. i. m. u. m., la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat.

„2. Iară în al patrulea an se va decerne un premiu „fics de lei 12,000, carele se va numi „Marele premiu Năsturel“, operei care va fi judecată ca publicațiunea de căpetenie, ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va putea decerne unei lucrări, care va fi obținut deja unul dintre premiile anuale, „decât defalcând dintr'însul valoarea premiului precedent.

„Operele, ce se vor recompensa cu această a doua serie de premie vor tracta cu preferință despre materiile următoare:

„a) Scrieri serioase de istorie și științele accesorii ale „istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române;

„b) Scrieri de religiunea ortodocșă, de morală practică „și de filosofie;

„c) Scrieri de științe politice și de economia socială;

„d) Tractate originale despre științele esacte;

„e) Scrieri enciclopedice, precum dicționare de istorie „și geografie, în cari se între și istoria și geografia României; dicționare generale sau parțiale de științe esacte, de „arți și meserii, de administrațiune și jurisprudență, și alte „asemeni lucrări utile și bine-întocmite;

„f) Cărți didactice de o valoare însemnată ca metod „și ca cuprins;

„g) Dicționare limbice în limba românească, mai ales „pentru limbile antice și orientale, adică limba latină, elenă, „sanorită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche, și altele;

„h) Publicațiuni și lucrări artistice de o valoare seri- „oasă, adică relative la arțile plastice, arhitectură, sculp- „tură, pictură, gravură și chiar opere musicale serioase, pe „care aceste toate societatea academică română le va putea „apreția atunci, când își va întinde activitatea ei și asupra „tuturor materiilor de bele-arți;

„i) Scrieri de pură literatură română, în prosă și în „versuri, precum poeme: drame și comedii serioase, — mai „ales subiecte naționale, — și ori ce alte opere de înaltă li- „teratură. Acestea mai cu seamă aș dori să se acorde „Ma- „rele premiu Năsturel“, când vor fi judecate, ca având un merit

